

Regeringskansliet

Remiss av promemorian Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige (Kulturdepartementet, Ku2018/02102/DISK)

Ärendet

Kulturdepartementet har inkommit till Örebro kommun med en remiss rörande slutbetänkandet *Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige* (Ds 2019:4). Yttranden ska ha inkommit senast 22 maj och om yttrandet skickas en efter 31 mars ska de sändas till Arbetsmarknadsdepartementet.

Örebro kommuns synpunkter

Örebro kommun ställer sig i stort positiv till utredningens förslag och synpunkter. Att inrätta en myndighet för att främja och stärka mänskliga rättigheter är positivt och kan hjälpa till att höja medvetandegraden om de mänskliga rättigheterna samt stärka rättighetsperspektivet i kommunens verksamheter.

Örebro kommun vill särskilt lyfta vissa delar i betänkandet och redogöra kommunens ställning i dessa delar.

3.2 Övervakningsmekanism enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD)

Den övervakningsmekanism som finns formulerad i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning finns inte i andra mänskliga rättighetskonventioner. Örebro kommun ställer sig bakom att institutionen ska övervaka mänskliga rättigheter, men texten behöver tydligare utsäga att övervakningen ska gälla alla mänskliga rättigheter och konventioner.

5.2.2 Institutionen ska inrättas som ny myndighet

Örebro kommun delar utredarens uppfattning att myndigheten inte ska inrättas vid en befintlig myndighet utan som en ny myndighet, eftersom den måste stå självständig och vara oberoende. Oberoendet är en förutsättning för att myndigheten ska kunna undersöka andra myndigheters verksamheter. Det är, som utredaren också konstaterar, av yttersta vikt att säkerställa att myndigheten är oberoende även i förhållande till regeringen.

Örebro kommun saknar en övergripande organisationsstruktur mellan de olika MR-myndigheterna exempelvis Barnombudsmannen och Jämställdhetsmyndigheten i förslaget. Ett tydliggörande av relationen till de övriga MR-myndigheterna skulle förenkla gränsdragningen dem emellan och tydliggöra mänskliga rättigheter som helhet.

6 Institutionens ledning, organisation och namn

I betänkandet föreslås att ledningen ska bestå av en styrelse och en direktör. Styrelsen ska bestå av representanter från civila samhället, akademien och rättsväsendet. Örebro kommun saknar representation från kommuner och regioner/landsting i den föreslagna styrelsen. I kapitel 10.2.3 poängteras att genomförandet av de mänskliga rättigheterna till stor del är beroende av kommuners och regioner/landstings verksamhet, varför representation i styrelsen och/eller i det råd som också föreslås, borde vara självklart.

På sid 137 föreslår utredaren att myndighetens namn ska vara *Sveriges nationella institution för mänskliga rättigheter*. Örebro kommun ställer sig undrande till förslaget, då institution är mer förknippat med universitetsvärlden och tidigare var en benämning för behandlingshem av olika slag.

I förslaget finns ingenting om rekrytering av medarbetare med. Örebro kommun poängterar vikten av att rekrytering av personal sker i enlighet med gällande riktlinjer och regler i förhållande till diskrimineringsgrunderna, så att myndigheten får en personalstyrka med olika bakgrund, ålder och kön. Örebro vill också säkerställa att arbetet på myndigheten kommer att följa arbetsrättsliga lagar och regler om arbetsmiljö.

Övrig synpunkt

Örebro kommun saknar kopplingen till Agenda 2030 i utredarens förslag. Mänskliga rättigheter är en stor del av FN:s globala hållbarhetsmål och enligt det slutbetänkande som Agenda 2030-delegationen överlämnat, har myndigheter en stor roll i hållbarhetsarbetet.

Örebro kommun saknar även kopplingen till konventionen för barnets rättigheter i utredarens förslag. Konventionen som lag träder i kraft den 1 januari 2020 och borde bli en viktig komponent i den nya myndigheten. Genom den nya lagstiftningen prövas rättighetsperspektivet och borde ge en tydlig indikation för det generella rättighetsperspektivet i samhället.

Kenneth Nilsson (S)
Ordförande
Kommunstyrelsen